

איגור סטראוינסקי בתליאביב
ביצת מלחין המזקין?

כוחם להסתיר פיהוקים, ושיחות על ענייני דינמיקה השתלבו בטקסט היחני.

כל זה לא הפריע להם אחרי-כך לדבר בהתפעלות על החתייה המסעירה שהעניקה להם ההצגה. כמו שאמר שם משהו: "זה היה תיאטרון אמיתי. לא היו כאן המלים שיפריעו לקשר בין הקהל לשחקנים."

בידור

ישראל מרקדת בגנים

במרחק של חמש דקות נסיעה במכונית מתליאביב, ניתן לחוש אווירה של מרחק חמש שעות טיסה. גני יריד המזרח, הזכור רים לקהל בעיקר כמקום תצוגה של קילור מטרס, של המולה ושואן, נהירת המונים ודוחק, הפכו עתה, בשלב הראשון של הפיכת המקום למרכז שעשועים של הציר, למקום נופש ובידור תרבותי ומהנה.

על כרי הדשא הרחבים ניתן להאזין ב-שעות אחר-הצהריים לתזמורת בידור, או לחוות בהצגות קולנוע. בביתינים נערכות תערוכות, ביניהן תערוכה פרונטטיבית של הידועים בצירי ישראל, כמו מוקדי, סימון, גוסמן וינקו (שמחירי ציוריהם מגיעים עד ל-4000 ל"י), ואילו בשעות הלילה נפתח במקום מועדון-לילה תרנגול הזהב, בו מופיעה, בין השאר, גם להקת המחול של יונתן כרמון.

במבול היבוא הזר המציף את מועדוני הבידור של ישראל, בולטת הופעתה של להקת כרמון לא רק כבידור מקורי, אלא כחתייה אסתטית ממדרגה ראשונה. כרמון השכיל לצמצם את תוכניתה של להקתו ולתמצתה למתכונת של מועדון-לילה, כשהיא שוטפת, מעוררת וגורפת את הקהל.

יופיים הצברי של חברי להקת המחול, ההרמוניה של תנועותיהם, והתרבות שב-הופעתם, מוכיחים כי גם בשטח זה של הבידור קליל, במסגרת מועדון-לילה, ניתן ליצור יצירה ישראלית מקורית בעלת רמה נאותה.

משך זמן רב ממה שמתרחש מאחורי ה-תפאורה.

שם שקעה השמש אל הים, שוטרים הת-רוצצו בינות לחורבות, ילדי הקיבוץ השכן ניסו להתפלח וזוג אחד אפילו מצא את הזמן המתאים להתעלס באהבים. ברקע ה-כללי טבעה ההצגה לגמרי, נראתה חסרת חיים. לרגע נדמה היה, שסופוקלס חיבר את מחזהו לקהל היושב בתיאטרון חדיש, ברחוב דיזנגוף, ולא ליושבי אמפיתיאטר-רוני אבן פתוחים.

במחצית ההצגה הפסיק הקהל להסתכל לעבר הבמה, המשקפות הופנו לעבר ה-צופים עצמם. כמה מכובדים ניסו בכל

התנפצה בהגיעו לארץ. המלחין הישיש הירבה בטיורים ובטיולים, התפעל ואפילו, שלא כמנהגו, חילק מהמאות לכל עבר.

תיאטרון

פארסה ללא מלים

"אילו היה תיאטרון ישראלי מציג את המחזה בצורה זו, לא רק שאיש לא היה קונה כרטיס, אלא שהעתונות היתה מקי-מה צעקות על השערוריה." דברים אלה, שנאמרו על-ידי אישיות תיאטרון ישראלית ידועה, כותנו למחזהו הקלאסי של סופוקל-לס, אלקטרה, שהוצג השבוע על-ידי התיא-

קהל הצופים באמפיתיאטרון בקיסריה*
איך תתפשטות יוניות?

טרון היחני פיראיקו, באמפיתיאטרון הרו-מי העתיק בקיסריה. אולם מכיון שהמחזה הוצג ביחנית, על-ידי להקה זרה, במסגרת הסנוביזם, נל-חמו מאות על הכרטיסים להופעה זו. הם באו למקום מצוידיים בכל האביזרים: שימ-שיות צבעוניות ענקיות, מטריות שחורות, כובעי קש ענקיים בכל הצבעים, משקפות, קרטונים לכיסוי הראש, ונוסח של המחזה באנגלית. במבט כללי רמה יותר הקהל ל-קהל צופים במוקד טוסים בהיפודרום, מא-שר לקהל צופי תיאטרון קלאסי.

מחזות כובעי. השחקניות היוניות, שבטרם החלה ההצגה נאלצו להתפשט ול-התלבש בחדר הלבשה רומאי, נכראה מת-קופת האורגיות, שהיה חסר גג, הוציאו את קולן בגערות על צלמים וסתם צופים, שהציצו בהתעניינות במנהגי ההתפשטות שלהן.

כאשר החלה ההצגה, השתרר תחילה שקט של יראת כבוד. הצופים השתדלו להאזין למלים היוניות, לעקוב אחר המתרחש לפי תרגומי ההצגה שבידיהם. אלא שלא הטר-נים הגבוהים של שחקני הלהקה, ואפילו לא הופעתה המלוכדת ומעוררת ההתפעלות של המקהלה, הצליחו להסיח את דעתם ל-

* קוראת בספר וחבושה כובע קש: דינה זורן. מימינה: הבמאי איוואן לנגואל.

אמנות

מוסיקה

היצירה הקדימה והיצר אחר

האיש שהמוסיקה אותה הוא כותב מוגר-דרת כקדימה את תקופתה בדור, נראה כמו שאחר לתקופתו בדור. איגור סטרא-וינסקי, הקומפוזיטור בן ה-80, הנחשב כ-גדול הקומפוזיטורים החיים, נראה השבוע, כשהופיע במסיבת עיתונאים בתליאביב, כי-שריד מתקופה שבה לא רק הקומפוזיטורים ידעו מה שהם רוצים, אלא בה גם הקהל ידע את רצונו ולא היה מוכן לבלוע כל מוסיקה שהוגשה לו.

לפני 50 שנה, בהצגת הבכורה, שנערכה בשאנו אליוה בפאריס ליצירתו של סטרא-וינסקי פולחן האביב, התנהג הקהל בצורה שאפילו אלביס פרסלי אינו מסוגל לעורר בקהלו שלו. אלא שהם לא עשו זאת מ-שמחה. סטראוינסקי נראה להם כמטורף. המוסיקה שלו — נסיון לחילול קודש, ל-שבירת מעמדה של המוסיקה כנעלה שבין האמנויות.

דברייחיים מלאים תיאורים עסיסיים על קרבות המלים, דו-קרב האגרופים וטיטות החלל של הירקות ושאר הכלים בחללו של האלב, כשהתזמורת ממשיכה לנגן כל או-תה שעה, כאילו דבר לא קורה.

היום, כשהוא דורש ומקבל 7500 דולר להופעת ניצוח אחת, כשכל עולם המוסיקה עובד אותו ומעריך את יכולתו לעצב תפי-סות מוסיקאיות שוברות צורה, מנגודות לכללים ולטעם, איגור סטראוינסקי הוא עדיין מירד גדול, אבל בפיו, לא במוסיקה שלו.

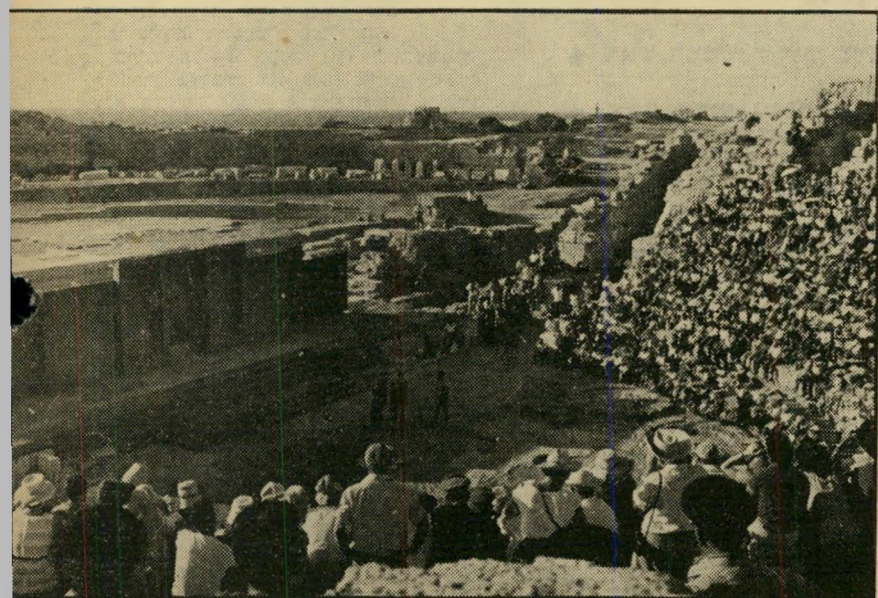
מה עדיף? הישיש הקפזן ומחמיר-הפנים, הנוהג בדרך כלל כבעל אחרון ה-מביט על כולם מלמעלה למטה, מחרף ו-נוף, הפך בשנים האחרונות לניאורקסטי-קון ביצירתו, כשחיכוכה גדול נושח מתי-גילה את מלוא יכולתו — בשלב האחרון, בו הוא כותב את המוסיקה שלו בחווילתו שבהוליווד, או בשלבי יצירתו המוקדמים, כשכתב את ציפור האש ופטרשקה בפטר-בורג, ואת מעשה החייל בפאריס.

אולם לא המוסיקה שלו היא שהפחידה-צת מארחיו בישראל. הפחיד אותם האיש-עצמו. וזאת לא משום שסטראוינסקי שר-נא יהודים. הוא שונא אנשים בכלל. אגדות על גבי אגדות הצטברו בעשרות שנים על-יחסו הקשוח והולולני לזולת. מארחיו חרדו-פן גם בישראל יהיה סטראוינסקי האנפאן-טריבל, יסרב לשתף פעולה או אפילו לקיים מסיבת עיתונאים.

אין זה סוד כי המלחין הגאון עמד כבר לבטל את ביקורו בארץ. נודע לו כי חס-כאן, וזה לא מצא חן בעיניו. רק אחרי שהובטח לו כי מיוזג האוויר כבר הגיע לארץ, ובמנות ממוזגות-אחיר הועמדה ל-רשותו, הסכים לבוא.

במפתיע, הפריך איגור את כל האגדות-אודותיו. הוא התגלה כאן כילד טוב וישיש, משתף פעולה, מנומס ומסביר פנים, כל-זמן שכוסיות הויסקי הנקי שלו מסופקות לו בתדירות.

אפילו האגדה על "החיים לפי תכנית" — לפיה מנהל סטראוינסקי את סדר יומו,

"אלקטרה" בקיסריה
לאן צריך להביט?